

Ministerul Educației și Cercetării al Republicii Moldova
Universitatea de Stat din Moldova

Școala doctorală ȘTIINȚE BIOLOGICE, GEONOMICE, CHIMICE ȘI TEHNOLOGICE

Consortiu: Universitatea de Stat din Moldova, Institutul de Zoologie, Institutul de Microbiologie și Biotehnologie, Institutul de Genetica, Fiziologie și Protecție a Plantelor, Institutul de Fiziologie și Sanocreatologie, Institutul de Ecologie și Geografie, Grădina Botanică națională (Institut) „Alexandru Ciubotaru”, Institutul de Geologie și Seismologie, Institutul de Chimie, Universitatea de Stat din Tiraspol.

Aprobat la Consiliul Științific
proces-verbal nr. 4 din 04.11.2021
Președinte: prof. Constantin MARIN

Aprobat de Senatul USM
Proces-verbal nr. 5, din 25.11.2021
Rector: dr. conf. Igor ȘAROV

PLAN DE ÎNVĂȚĂMÎNT

Studii superioare de doctorat, ciclul III
Specialitatea: 141.02. Chimie coordinativă
Promoția 2021-2024, frecvență la zi

Nivelul calificării	8 (conform ISCED din 2011)
Numărul total de credite de studii	180
Titlul obținut la finele studiilor	doctor în științe chimice
Specialitatea	143.04. Chimie bioorganică, chimia compușilor naturali și fiziologic activi
Diploma de studii la admitere	diploma de studii de master sau act de studii echivalent
Limba de instruire	limba română
Forma de învățămînt	învățămînt cu frecvență

PLANUL DE ÎNVĂȚĂMÂNT

la studii superioare de doctorat, ciclul III, promoția 2021-2024, frecvență la zi
Specialitatea: 143.04. Chimie bioorganică, chimia compușilor naturali și fiziologic activi

DISCIPLINA	Nr. de ore			Forma de evaluare	Credite
	Total	Contact direct	Studiu individ		
Program de studii avansate, anul I					
I. Componenta fundamentală					
Metodologia, istoria și evoluția cercetării în științele naturii	300	30	270	Examen	10
II. Componenta de orientare spre specialitate					
Tehnici moderne de cercetare în științele naturii	300	30	270	Examen	10
Transformări sintetice mediate de radicali liberi	300	15	285	Examen	10
Aplicarea catalizei fotoredox cu lumină vizibilă în sinteza organică	300	15	285	Examen	10
III. Componenta de cercetare					
Elaborarea și susținerea publică a primului referat științific 1	300		300	Referat	10
Participare la conferință științifică	150		150	Comunicare	5
Publicarea rezultatelor	150		150	Articol	5
Total, anul I	1800	90	1710		60
Program de cercetare, anul II					
Realizarea experimentelor științifice	600		600	Referat	20
Participarea cu prezentare la conferințe	300		300	2 comunicări	10
Publicarea rezultatelor cercetării	600		600	Prezentare	10
Elaborarea și susținerea publică a primului referat științific 2	300		300	Referat	10
Elaborarea și susținerea publică a primului referat științific 3	300		300	Referat	10
Total, anul II	1800		1800		60
Program de cercetare, anul III					
Participarea cu prezentare la conferințe	300		300	2 comunicări	10
Publicarea rezultatelor cercetării	300		300	2 articole	10
Prezentarea și susținerea tezei de doctor	1200		1200	Teză	40
Total, anul III	1200		1200		60
TOTAL					180

CALENDAR ACADEMIC

Activități didactice	Activități de cercetare	Evaluări finale	Vacanțe		
23 săptămâni Noiembrie - Mai	pe parcursul anului	Program pregătire avansată (mai/septembrie) Program de cercetare (septembrie)	Crăciun 1 săptămână	Paște 1 săptămână	Vară 4 săptămâni

Conceptul programului de doctorat

Programul de doctorat la specialitatea 143.04. Chimie bioorganică, chimia compușilor naturali și fiziologic activi este organizat în conformitate cu Codului educației al Republicii Moldova (2014), Regulamentului privind organizarea studiilor superioare de doctorat, ciclul III, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1007 din 10 decembrie 2014 și al Cartei Universității de Stat din Moldova (2015), Regulamentul Instituțional privind organizarea studiilor superioare de doctorat, ciclul III (aprobat la 26 iunie 2021 și modificat la 23 decembrie 2021), precum și Regulamentul Școlii Doctorale Științe Biologice, Geomice, Chimice și Tehnologice (2022).

Pe parcursul programului de studii, sub îndrumarea conducătorilor de doctorat și a 3 membri ai Comisiei de îndrumare, doctorandul va acumula cunoștințe și competențe profesionale avansate în domeniu, având posibilitatea să-și orienteze activitatea de cercetare științifică spre teme prioritare pentru economia națională, dezvoltând abilități avansate de investigare prin sinteză, evaluare, luarea deciziilor și activități practice în soluționarea problemelor specifice domeniului de cercetare, precum și implementarea în practică a rezultatelor investigațiilor științifice. Specialitatea **143.04. Chimie bioorganică, chimia compușilor naturali și fiziologic activi** este parte componentă a *Științelor naturii*, ramura - *Științe chimice*.

Misiunea strategică a ȘD ȘBGCT, prin Planul de învățământ propus pentru asigurarea studiilor la specialitatea **143.04. Chimie bioorganică, chimia compușilor naturali și fiziologic activi** este formarea cadrelor de înaltă calificare pentru economia națională, capabile să activeze în condițiile economiei de piață, cât și organizarea și desfășurarea de cercetări științifice fundamentale și aplicative, orientate spre soluționarea problemelor actuale socio-economice și realizarea transferului tehnologic al rezultatelor cercetării științifice universitare în viață. Planul de învățământ prevede acumularea a 180 de credite transferabile prin studii avansate și activități de cercetare-inovare.

I. Programul de studii avansate se realizează integral în anul I de doctorat și prevede studierea a patru discipline, care reprezintă unități de conținut fundamentale și de specialitate. Cursul ***Metodologia, istoria și evoluția cercetării în domeniul de cercetare*** este destinat doctoranzilor din domeniul Științelor Biologice, Chimice, Geonomice și Tehnologice și face parte din Programul de pregătire a cadrelor științifice bazat pe studii avansate. Cursul are drept scop dezvoltarea competențelor de interpretare a dezvoltării științelor chimice și de consolidare a metodelor științifice. Oferă posibilitatea creării unei viziuni de ansamblu asupra dezvoltării științelor naturii, evidențierii momentelor cruciale pentru evoluția cunoașterii în acest domeniu, cunoașterii și analizei principalelor concepte și legități în aspect istoric de constituire și afirmare în comunitatea științifică, interpretării principalelor descoperiri și a progresului științelor biologice în contextul progresului științific în alte domenii de cercetare și a societății în general.

Cursul ***Tehnici moderne de cercetare*** este destinat doctoranzilor din domeniul științelor naturii și are drept scop dezvoltarea competențelor de selectare, argumentare și aplicare a metodelor clasice și moderne de studiu, precum și de interpretare a rezultatelor obținute în dependență de scopul cercetării. Cursul este centrat pe învățare prin cercetare, având ca final dezvoltarea competențelor de realizare a investigațiilor științifice și implementarea a diferitor metode și tehnici în **soluționarea problemelor din agricultură, conservarea biodiversității mediului**, valorificarea surselor energetice.

Partea de bază a lucrului independent la aceste două cursuri va fi orientată spre studierea literaturii de specialitate la temele din componența programului de studiu. Studenții-doctoranzi vor elabora două proiecte individuale, care corespunde cu specificul disciplinelor audiate și cel al specialității și temei de studiului științific al tezei de doctorat.

Evaluarea curentă la aceste cursuri se va realiza prin atestări orale, teste scrise. Evaluarea finală – examen, din două etape: analiza Raportului-eseu în ramura specialității (40% notă) și Evaluarea orală (60% notă). Două cursuri de specialitate, care sunt studiate în mod individual în coordonare de către conducătorul de doctorat și îndrumătorii doctorandului.

II. Programul individual de cercetare științifică (anii I, II și III (IV), realizate de către doctoranzii ȘD ȘBGCT, la specialitatea – **143.04. Chimie bioorganică, chimia compușilor naturali și fiziologic activi** vor contribui la descoperiri esențiale și vor soluționa problemele din ramură, trasate de tinerii cercetători. Acesta are ca obiectiv final realizarea unei lucrări de cercetare relevante, caracterizate prin originalitate, identificarea de soluții, dar și de noi direcții de cercetare prin investigații în cadrul specialității, conform temei selectate de doctorand.

În rezultatul realizării **Planului de învățământ**, pentru doctoranții specialității **143.04. Chimie bioorganică, chimia compușilor naturali și fiziologic activi**

Competențe profesionale specifice domeniului:

- Cunoștințe avansate interdisciplinare, aplicabile în domeniu;
- Gestionarea eficientă a informației - analiza, sinteza și evaluarea prin aplicarea principiilor, teoriilor și metodelor avansate și abordarea interdisciplinară în realizarea cercetărilor;
- Evaluarea critică a abordărilor științifice în scopul identificării priorităților de cercetare;

- Conceperea și elaborarea de cercetări științifice originale, care conduc la dezvoltarea cunoașterii științifice și/ sau a metodelor de cercetare într-un domeniu specific;
- Stăpânirea metodelor și tehnicilor de cercetare avansată în domeniu;
- Însușirea procedurilor și soluțiilor noi în cercetare în domeniu;
- Abilitări de documentare, elaborare și valorificare a lucrărilor științifice, perfectând abilități lingvistice necesare documentării, comunicării și diseminării cunoașterii;
- Managementul proiectelor de cercetare, dezvoltând capacitatea de aplicare a principiilor și valorilor eticii cercetării științifice;
- Prezentarea unui angajament susținut pentru dezvoltarea de noi idei sau procese aflate în avangarda unei situații de muncă sau de studiu, inclusiv de cercetare în domeniul selectat.

Competențe transversale:

- Comunicarea, scrisă și orală, în domeniul științei și culturii;
- Utilizare a eficientă a tehnologiei informației și comunicării;
- Cunoștințe de management al resurselor umane, de infrastructură și financiare și calități de conducere și mentorat;
- Cunoștințe privind dezvoltarea profesională și managementul carierei și riscului, crizei și eșecului, precum și cunoștințe privind legislația în domeniul drepturilor de proprietate intelectuală, de antreprenariat economic, tehnologic și social.

Competențe specifice pentru specialitatea

- Elaborarea și realizarea planurilor de activitate practică în domeniul chimiei;
- Aplicarea metodologiei de cercetare științifică în activitatea profesională, stabilirea priorităților în cercetările științifice din domeniul chimiei și specificarea problemelor investigaționale în chimie.
- Implementarea proiectelor care prezintă inovații științifice;
- Selectarea celor mai adecvate tehnici moderne pentru rezolvarea sarcinilor teoretice și practice propuse;
- Efectuarea unui studiu extins al literaturii de specialitate aferentă temei de cercetare;
- Prognozarea finalităților în activitatea de cercetare, control chimic, de producere chimică;
- Identificarea și analiza proceselor chimice, fenomenelor și tendințelor de dezvoltare a chimiei moderne;
- Elaborarea strategiilor de activitate în domeniul chimiei;
- Operarea cu utilaj și aparatură, echipamente specifice automate și inteligente de sinteză și control fizico-chimic al proceselor chimice;
- Stabilirea gradului de funcționalitate a rezultatelor cercetărilor științifice, aplicarea rezultatelor științifice în procesul educațional, în producere, în alte cercetări științifice.

Finalizarea studiilor

Pentru a obține diploma de studii universitare de doctorat, ciclul III, este necesară realizarea integrală a programului (180 credite) - promovarea probelor de evaluare, care include 4 examene; realizarea și publicarea de cercetări științifice (conform cerințelor ANACEC). Studiile superioare de doctorat se finalizează cu susținerea tezei de doctorat pentru care studentul doctorand va obține 40 credite, calificativul obținut - *Excelent* „Foarte bine”, „Bine” sau „Satisfăcător”.

Titlul acordat

Realizarea integrală a programului de studii superioare de doctorat, ciclul III, în conformitate cu prezentul Plan de învățământ, prevede conferirea diplomei și titlul de doctor în științe chimice.

Gradul de noutate

Școala Doctorală ȘBGCT, fiind un consorțiu dintre instituțiile de cercetare-inovare și instituțiile superioare de învățământ, sub tutela USM, permite doctoranzilor o colaborare amplă cu cercetătorii acestor organizații. Temele de cercetare pot fi realizate în laboratoare performante, cu schimb de experiență, facilitând comunicarea interdisciplinară și contribuind la soluționarea unor probleme reale din societate.

Relevanța pentru piața muncii

Pregătirea specialiștilor și cercetarea științifică în domeniu, reprezintă, fără îndoială, una dintre direcțiile actuale, cu interes sporit, legat de aspecte teoretico-practice ale problemelor cu care se confruntă omenirea. Doctoranzii, selectând tema cercetărilor științifice, tema tezei de doctorat, în mare parte, își vor dedica viața acestor studii.

Absolvenții programelor de doctorat pot fi angajați în instituții publice și private din domeniile agriculturii, silviculturii, gospodăriei piscicole, etc.), conform clasificatorului ocupațional aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.208/2021 pentru următoarele funcții:

- **20500.** Colaborator științific în învățământ
- **23122.** Manager (în instituții de învățământ)
- **24496.** Specialist principal
- **22867.** Lector superior universitar
- **20612.** Conferențiar universitar
- **24078.** Profesor universitar
- **25170.** Șef laborator de cercetări științifice, etc.

Coordonator de program

_____ **KULCIȚKI Veaceslav, dr. hab.** profesor

Directorul ȘD ȘBGCT

_____ **DUCA Maria**, academician, profesor
universitar